

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

31

Vragen van het lid **Van Haga** (Groep Van Haga) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *dreigende stalbezettingen door extremisten* (ingezonden 5 augustus 2022).

Antwoord van Minister **Yşilgöz-Zegerius** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 23 september 2022). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 3765.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht dat extremisten stallen van boeren willen bezetten en dat Land- en Tuinbouworganisatie (LTO) Nederland waarschuwt om waakzaam te zijn?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe gaat u boeren beschermen tegen aanvallen op hun eigendommen? Kunt u deze vraag gedetailleerd beantwoorden?

Antwoord 2

Naar aanleiding van de stalbezetting in Boxtel in 2019 hebben de politie en mijn ambtsvoorganger afspraken gemaakt met de brancheorganisaties over uitwisseling van informatie en het instellen van contactpunten bij de politie, zodat in het geval van een incident snel gehandeld kan worden. Dit contactpunt bij de Landelijk Eenheid van de politie is ingericht en de contactgegevens zijn doorgestuurd naar de verschillende brancheorganisaties. Eind 2019 is er een factsheet opgesteld voor boerenbedrijven en organisaties die te maken kunnen krijgen met dierenrechtenextremisme waaronder ook strafbare uitingen. Deze factsheet is ook met uw Kamer gedeeld² en is terug te vinden op de website van LTO. Daarnaast heeft de politie ook een handelingskader

¹ Telegraaf, 3 augustus 2022 (<https://www.telegraaf.nl/nieuws/680899422/lto-vreest-stalbezettingen-na-bedreiging-uit-extremistische-hoek>).

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/01/24/tk-aangevraagde-brief-tijdens-de-rvw-inzake-de-afwezigheid-van-mjenv-van-de-alv-van-de-organisatie-van-varkenshouders>

opgesteld, met operationele adviezen voor de politie in het hele land³. Dit handelingskader wordt deze maand naar aanleiding van de aangenomen motie van Van der Plas (BBB) van 25 november 2021⁴ ter beschikking gesteld aan de regionale eenheden van de politie zodat het kan worden betrokken bij overleggen over dit thema in de lokale driehoeken (burgermeester, politie, Openbaar Ministerie (OM)). Actievoeren is toegestaan, maar als sprake is van strafbare feiten, voorbereidingshandelingen of vormen van extremisme zal er worden opgetreden. Hier is en blijft aandacht voor bij de betrokken diensten.

Vraag 3

Bent u bekend met de Australische wet «Het recht op landbouw»?⁵

Antwoord 3

Ja.

Vraag 4

Heeft u de bereidheid om illegale stalbezettingen in ons land ook zwaarder te bestraffen? Zo ja, hoe gaat u dat doen?

Antwoord 4

In Nederland kan het OM over gaan tot vervolging voor huisvredebreuk (artikel 138 van het Wetboek van Strafrecht, hierna: Sr) en verboden toegang (artikel 461 Sr) bij een illegale stalbezetting. Huisvredebreuk is een misdrijf dat wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of een geldboete van de derde categorie (artikel 138, eerste lid, Sr). Indien een betrokkene bij de huisvredebreuk bedreigingen uit of zich bedient van middelen geschikt om vrees aan te jagen, kan een gevangenisstraf van ten hoogste twee jaar of een geldboete van de vierde categorie worden opgelegd (artikel 138, derde lid, Sr). Indien de huisvredebreuk door twee of meer verenigde personen wordt gepleegd, kunnen de hiervoor genoemde strafmaxima met een derde worden verhoogd. Verboden toegang (artikel 461 Sr) is een overtreding die wordt bestraft met een geldboete van de eerste categorie. Het is aan het OM om afhankelijk van de omstandigheden te bepalen of vervolging aangewezen is en – zo ja – welke feiten ten laste worden gelegd. Verder is het aan de rechter voorbehouden om de meest aangewezen straf – naar soort, lengte of omvang en modaliteit – te bepalen. Hij weegt daarbij alle factoren tegen elkaar af die hij voor het bepalen van de straf van belang acht. Indien tijdens een illegale stalbezetting andere strafbare feiten worden gepleegd (bijvoorbeeld vernieling van eigendommen van de staleigenaar), kan ook daarvoor strafrechtelijke vervolging plaatsvinden. De huidige juridische mogelijkheden om illegale stalbezettingen te vervolgen en passend te bestraffen acht ik toereikend.

Vraag 5

Wat vindt u van het feit dat de Australische wet Justitie aldaar de mogelijkheid biedt om de zwaarste straffen te eisen voor stalbezettingen en inbraken in stallen? Behalve een maximumstraf van drie jaar kunnen de boetes oplopen tot 22.000 Australische dollars (13.433 euro). Moet dit niet een gevalletje van goed voorbeeld doet goed volgen worden? Wilt u deze vraag gedetailleerd beantwoorden?

Antwoord 5

In mijn antwoord op vraag 4 ben ik ingegaan op de straffen die na illegale stalbezettingen worden opgelegd, afhankelijk van de ernst van het vergrijp. De daar genoemde strafmaxima lopen niet uit de pas met aangehaalde mogelijkheden naar Australisch recht. In het in artikel 138, derde lid, Sr, genoemde geval kan daarnaast een geldboete van de vierde categorie worden opgelegd (op dit moment € 22.500). Dit geldboetemaximum is fors hoger dan het genoemde Australische boetemaximum.

³ Kamerstuk 29 754, nr. 503, Kamerstuk 29 754, nr. 527

⁴ Kamerstuk 35 925, nr. 108

⁵ Pigbusiness, 27 augustus 2019 (<https://www.pigbusiness.nl/artikel/216531-australie-maakt-korte-metten-met-stalbezitters-en-dierenextremisten/>).